

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka CXLIV.

Vydána dne 31. prosince 1920.

Obsah: (Čís. 683.—697.) 683. Zákon o opatření strojených hnojiv v roce 1921. — 684. Zákon, kterým se opravuje § 7 opatření Stálého výboru Národního shromáždění republiky Československé podle § 54 ústavní listiny ze dne 8. října 1920, čís. 583 Sb. z. a n., o změně na Československém Těšinsku. — 685. Zákon, jímž se rozšiřuje platnost zákona ze dne 24. července 1919, č. 446 Sb. z. a n., o úpravě promlčení práva při vyměření a vymáhání dávek, na rok 1920. — 686. Zákon o zřízení Ředitelství státního dluhu republiky Československé. — 687. Zákon, jímž se ruší nebo mění některá ustanovení zákona o dani z lihu. — 688. Zákon, jímž se upravuje clo na automobily. — 689. Zákon, kterým se mění některá ustanovení zákonů o pojištění dělníků pro případ nemoci. — 690. Zákon o převzetí soukromých železnic do správy státní. — 691. Zákon, kterým se určuje podle § 99 ústavní listiny ze dne 29. února 1920, č. 121 Sb. z. a n., doba organizace řádných soudů I. a II. stolice a veškerých soudů vojenských. — 692. Zákon, kterým se vláda zmocňuje, aby jmenovala ústřední správní komisi pro sjednocenou obec pražskou. — 693. Nařízení, jímž se provádí zákon ze dne 5. února 1920, č. 89 Sb. z. a n., kterým se mění některá ustanovení zákona o pensijním pojištění (zákon z 16. prosince 1906, č. 1 ř. z. z roku 1907, a císařského nařízení z 25. června 1914, č. 138 ř. z.). — 694. Nařízení, kterým se prodlužuje působnost nařízení o zachování služebních poměrů zaměstnanců podléhajících zákonu o obchodních pomocnících ze dne 16. ledna 1910, č. 20 ř. z., a zák. čl. XXXVII. z roku 1875 (obchodnímu zákonu). — 695. Nařízení o úpravě hmotných poměrů učitelstva škol obecných a občanských na Slovensku, vydržovaných církvemi a obcemi, pokud požívaly státní podpory dle § 12 zák. článku XXVII. z roku 1907. — 696. Nařízení, kterým se prodlužuje platnost a současně též částečně mění nařízení ze dne 23. března 1920, č. 177 Sb. z. a n., o zrušování řízení vyšších. — 697. Nařízení o zastavení působnosti porot na Slovensku a v Podkarpatské Rusi, jakož i v obvodech některých sborových soudů I. stolice v Čechách a na Moravě.

Čís. 683.

Zákon ze dne 22. prosince 1920

o opatření strojených hnojiv v roce 1921.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Při ministerstvu zemědělství zřizuje se fond pro opatření strojených hnojiv v roce 1921.

§ 2.

Do fondu plýnou vedle ceny stržené za strojená hnojiva zemědělcům přidělená a vedle dobrovolných příspěvků, jimiž může býti jmění fondu zvětšeno:

- a) přebytky z roku 1919 a 1920 z hospodaření komise pro strojená hnojiva;
- b) jmění fondu v prvním odstavci § 4 uvedeného a příplatky pěstitelů cukrovky podle druhého odstavce téhož paragrafu;
- c) příplatky pěstitelů bramborů podle § 5;
- d) příspěvky pěstitelů chmele podle prvního odstavce § 6 a příplatky těchto pěstitelů podle druhého odstavce téhož paragrafu;

- e) částka 30,000.000 Kč, kterou splatí fond stát z exportních zisků ze dříví k tíži kasovní správy státní v první polovici roku 1921 v 6 stejných měsíčních lhůtách;
- f) příspěvky a poplatky z vývozu semen píchých rostlin a semen řepy cukrovky podle § 7, peněz splacených do fondu státním obilním ústavem podle § 8 a vývozní zisk (i valuta) z prodeje 750 vagonů cukru podle § 9;
- g) příspěvek z čistého katastrálního výnosu lesů, vinic a zahrad podle § 10;
- h) výtěžek z mimořádné těžby lesní podle § 11;
- ch) příjem z lihu podle § 16 nařízení ze dne 16. listopadu 1920, č. 620 Sb. z. a n.

§ 3.

Fond opatří přímo nebo vhodným jinakým způsobem náležitá množství strojených hnojiv nebo potřebných surovin a jejich zpracování až do nejvyššího množství 300.000 tun hnojiv fosforečných a 80.000 tun hnojiv dusíkatých za úhrnnou cenu až do 1.000.000.000 Kč a postará se o jejich rozdělení zemědělcům za ceny úměrné cenám zemědělských rostlinných výrobků. Co jest rozuměti touto úměrností, bude stanoveno prováděcím nařízením. Prodejní ceny takto opatřených hnojiv

určí správa fondu podle zásad tímto nařízením vyslovených za souhlasu ministra zemědělství a financí.

Fond jest oprávněn nakupovati jen tolik strojených hnojiv, aby stačily jeho vlastní příjmy v § 2 uvedené k docílení úměrnosti v předešlém odstavci naznačené. Strojená hnojiva, opatřená z dobrovolných příspěvků zmíněných na počátku § 2, i cena nákupní těchto hnojiv nepočítají se však do množství, po případě do nejvyšší ceny uvedené v prvním odstavci tohoto paragrafu.

Fond jest právnickou osobou. Předsedu správy fondu jmenuje ministr zemědělství a z dalších 7 členů této správy, jejíž důležitější usnesení schvaluje ministr zemědělství, jmenuje čtyři ministři zemědělství a po jednom ministr financí, ministr pověřený správou úřadu pro zahraniční obchod a ministr obchodu. Funkce členů správy fondu jest čestná a trvá až do odvolání.

Nařízením vydá se statut fondu, jímž se upraví všechny otázky, týkající se řádného konání úkolů fondu.

Výrazem „fond“ rozumí se v zákoně tomto, pokud není uvedeno jinak, fond pro opatření strojených hnojiv.

§ 4.

Dnem, kdy zákon tento vstoupí v účinnost, připadne fondu pro opatření strojených hnojiv všechno jmění, zejména strojená hnojiva, a přejdou na všechna práva i závazky fondu, zřízeného podle druhé věty prvního odstavce § 5 nařízení ze dne 26. března 1920, č. 168 Sb. z. a n., o použití cukrovky ze sklizně 1920.

Ustanovení třetí věty prvního odstavce § 5 tohoto nařízení se mění v ten smysl, že pěstitelé řepy na místě tam stanoveného nároku na strojená hnojiva v ceně 4 Kč za každý dodaný 1 q cukrovky mají nárok na strojená hnojiva v nákupní ceně 8 Kč za každý dodaný 1 q cukrovky za příplatek 2 Kč do fondu pro opatření strojených hnojiv.

§ 5.

Ustanovení pátého odstavce § 30 nařízení ze dne 13. září 1920, č. 520 Sb. z. a n., jímž se upravuje obchod brambory, mění se tak, že každý pěstitel bramborů, který dodal nebo dodá podle tohoto nařízení ze sklizně roku 1920 1 q bramborů, má na místě tam stanoveného nároku na bezplatné poskytnutí hnojiv v ceně 6 Kč nárok na přidělení hnojiv v nákupní ceně 12 Kč za každý dodaný 1 q bramborů, jestliže zaplatí fondu pro opatření strojených hnojiv do určené lhůty na každý takto dodaný 1 q bramborů 3 Kč.

§ 6.

Kdo v území státním pěstoval v roce 1920 více než 25 kop chmele, jest povinen z každé kopy zaplatiti do fondu příspěvek 30 Kč. Ze sazenic z r. 1920 se příspěvek neplatí.

Pěstitelé chmele, kteří zaplatí v ustanovený čas příspěvek v předcházejícím odstavci uvedený, mají nárok na strojená hnojiva v nákupní ceně 40 Kč za každých jako příspěvek zaplacených 30 Kč, jestliže připlatí v ustanovené lhůtě do fondu po 5 Kč na každé jimi takto přidělené množství hnojiv v ceně 40 Kč.

§ 7.

Vývozci veškerých semen pěstních rostlin a semen řepy cukrovky, která byla nebo budou vyvezena z území státního v době od 1. ledna 1921 do 31. října 1921, jsou povinni zaplatiti pro fond úřadu pro zahraniční obchod za povolení k vývozu těchto semen vedle dosavadního manipulačního poplatku ještě zvláštní příspěvek, jehož výši stanoví čas od času ministr pověřený správou úřadu pro zahraniční obchod v porozumění s ministrem zemědělství. Úřad pro zahraniční obchod bude poukazovati fondu výnos tohoto příspěvku měsíčně vždy do konce následujícího kalendářního měsíce.

Rovněž plynou do fondu zvláštní poplatky, vybrané do dne 31. prosince 1920 podle § 4 nařízení ze dne 19. listopadu 1920, č. 624 Sb. z. a n.

§ 8.

Státní obilní ústav je povinen místo bezplatného poskytování hnojiv dodavatelům bramborů podle § 30 nařízení ze dne 13. září 1920, č. 520 Sb. z. a n., splatiti do fondu pro opatření strojených hnojiv po 6 Kč za každý podle uvedeného nařízení dodaný 1 q bramborů. K tomuto účelu se mu ukládá, aby s urychlením prodal 2300 vagonů ovsa ze sklizně roku 1920. Zisku z tohoto prodeje budiž použito především k zaplacení mimořádných doplateků ke vzdálenostním příplatkům zmíněným v pátém odstavci uvedeného § 30, zbytek pak budiž odveden fondu pro opatření strojených hnojiv jakožto splátka na shora uvedené příspěvky. Po skončení dodávek bramborů ze sklizně r. 1920 doplatí Státní obilní ústav fondu případný rozdíl mezi sumou, kterou budou činit uvedené příspěvky po 6 Kč, a zbytkem odvedeným do fondu ze zisku při prodeji ovsa. Částek podle tohoto paragrafu do fondu připadajících budiž použito k opatření a zlevnění strojených hnojiv podle § 5 pěstitelům bramborů přidělených.

§ 9.

K úhradě ztráty, jež by fondu vznikla na základě ustanovení druhého odstavce § 4, věnuje se ihned fondu státem k prodeji, jež budiž proveden ve vhodnou chvíli a z něhož vývozní zisk i valuta náleží fondu, 750 vagonů cukru z kampaně 1920/21, kterýžto cukr není zahrnut v onom cukru z téže kampaně, jež jest určen k dovozu obilí a zlevnění mouky z ciziny, ani v onom cukru, z něhož jest určen vývozní zisk podle finančního zákona pro všeobecný státní příjem.

§ 10.

Vlastníci lesů, vinic a zahrad jsou povinni zaplatiti v roce 1921 a 1922 pro fond příspěvek, jehož výše se rovná v každém tomto roce dvojnásobnému ročnímu katastrálnímu čistému výnosu těchto pozemků.

V žádném případě nesmí však tento příspěvek činiti úhrnem méně než 30 Kč z každého ha, vyjímaje státní lesy, v nichž se od 1. ledna 1920 nekácí.

Vlastník pozemku jest oprávněn požadovati od skutečných uživatelů (pachtýřů atd.) půdy, jimiž se rozumějí při lesích i ti, jimž bylo prodáno před 1. lednem 1920 dříví na stojatě nebo jimž byla před tímto dnem těžba dříví prodána (pronajata), plnou náhradu příspěvku zaplaceného z pozemků jimi užívaných.

Příspěvek jest splatný ve 4 stejných lhůtách dne 1. ledna a 1. července roku 1921 a 1922 a vyměří se podle stavu katastru daně pozemkové rozhodného pro repartici daně této na obě shora zmíněná léta.

Blíží ustanovení o tom, jak se příspěvek předpisuje, vybírá a vymáhá, jakož i o ručení spoluvlastníků pozemků, o přednostním právu zástavním a o úrocích z prodlení vydána budou nařízením.

Z důvodu zavedení tohoto příspěvku nesmí býti cena dříví zvýšena.

§ 11.

Dalším příjmem fondu jest výtěžek z vyhradného práva, jež se tímto zákonem fondů vyhrazuje, na koupi všeho dříví, které jest k dispozici v období 1920/21 v území státním ve všech lesích vysokého tvaru jakožto mimořádná těžba lesní buď z ušetřených rezerv normální těžby, upravené hospodářskými lesními plány, po případě pravidly lesního hospodářství nebo z mimořádného překročení normální roční těžby v porostech bekyní mňiskou nebo jinými pohromami zničených. S právem tím spojeno jest i právo na případné použití půdy nebo zařízení vlastníka (uživatele) lesa, nebo dříví, pokud jest toho k účelnému výkonu práva toho potřebí.

Za dříví toto zaplatiti jest vlastníku dříví přiměřenou kalkulační cenu, jakož i po případě vlastníku (uživatel) náhradu za zmíněné použití půdy nebo zařízení; tato cena, případně náhrada ustanoví se čas od času ministrem zemědělství v souhlasu s ministrem financí a obchodu po slyšení Československé dřevařské komise.

Právo fondu takto poskytnuté zaniká, pokud nebylo uplatněno, dnem 31. srpna 1922 a vztahuje se vůbec toliko na dříví shora právě označené, které v den počátku účinnosti tohoto zákona jest ještě na lesních pozemcích, na nichž vyrostlo.

Na lesy zemské, župní, okresní, obecní a urbaniální a na lesní majetek menší než 30 ha se právo to nevztahuje.

Na koupě dříví a výkon práv v tomto paragrafu fondu poskytnutých nevztahují se ustanovení druhé věty prvního odstavce a druhého odstavce § 4 zákona ze dne 12. února 1920, č. 118 Sb. z. a n., o hospodaření na zabraném majetku pozemkovém.

Fond může práva jemu podle tohoto paragrafu náležející postoupiti jiným osobám, společněstem a pod. nebo jim práva ta svěčiti k výkonu.

Fondů vyhrazuje se právo na místě dříví v odstavci prvním uvedeného činiti nárok na koupi nebo jiné zužitkování dříví stejné jakosti a stejného množství téhož majitele (uživatele) lesa, které jest určeno pro normální těžbu.

Porazí-li nebo zpracuje-li pro sebe vlastník dříví, na něž se vztahuje shora uvedené právo fondu, nezaniká tím toto právo. Chce-li vlastník takové dříví zciziti, musí je dříve nabídnouti ke koupi fondu nebo jeho oprávněnému právnímu nástupci, který se musí vyjádřiti během dvou měsíců, jinak jest vlastník oprávněn dříví zciziti.

Nařízením bude upraveno nucené odebrání dříví pro případ, že osoba, k vydání dříví povinná, nevydá ho do 14 dnů po dni, kdy jí bylo sděleno, které dříví a za kterou cenu se požaduje podle tohoto paragrafu; totéž platí o případném složení náhrady k soudu a vůbec o bližších předpisech o výkonu práva podle tohoto paragrafu fondu náležejícího.

Z výnosu práva v tomto paragrafu fondu vyhradného bude věnována částka 30,000.000 Kč na podporu zaměstnanců, kteří nebudou pojeti do pojištění pro případ stáří a invalidity proto, že překročili šedesátý rok svého věku v době, kdy nabude účinnosti zákon o tomto pojištění. Tuto částku odvede fond ministru sociální péče, jenž ji spravuje. Blíží upraví se vládním nařízením.

§ 12.

Kdy a jak se platí příspěvky uvedené v § 6 a kým a jak se vyměřují, vybírají a kontrolují, stanoví se prováděcím nařízením, jímž se může zejména i upravit případné určení základu pro vyměření příspěvku dohodou a odhadem, promlčení příspěvků i další podrobnosti řízení. Nařízením lze zejména uložit obcím a spolkům i jiným organizacím a zařízením chmelařským součinnost a uložiti jim, aby tyto příspěvky rozvrhly na osoby k placení jich povinné a aby je s případným solidárním jich ručením za zaplacení těchto příspěvků vybraly a fondu odvedly, a stanoviti, že na základě výkazů nedoplatek jimi vydaných mohou býti příspěvky včas nezapravené vymáhány politickou exekucí, a to částkou o 10% zvýšenou, a že ti, kdo včas příspěvků nezaplatí, mohou býti fondem vůbec vyloučeni z účastenství na přidělu strojových hnojiv fondem opatřených.

§ 13.

Ze jmění fondu budiž poskytnuta přiměřená částka, nejvýše však 1.000.000 Kč ministerstvu zemědělství na propagaci a organizování pokusů o použití strojených hnojiv.

§ 14.

K likvidaci fondu dojde, jakmile budou splněny úkoly jemu tímto zákonem přikázané. Případného zbytku jmění fondu budiž použito ministerstvem zemědělství se zachováním zvláštního určení částek v prvním odstavci § 4 a v § 8 uvedených pro příslušnou výrobní oblast v prvé řadě k opatření strojených hnojiv pro rok 1922, po případě k dalším všeobecným zemědělským a lesnickým účelům.

Kdyby nebylo z jakékoli příčiny lze pro jaro roku 1921 opatření náležitá množství strojených hnojiv pro všechny oblasti pěstitelské, náleží správě fondu, aby se schválením ministra zemědělství, přihlížejíc k celkovému zájmu, učinila vhodná opatření.

§ 15.

Vláda se zmocňuje, aby přejímala ručení za jednotlivé závazky fondu, avšak souhrn závazků, za něž se takto zaručí, nemá současně činit více než 600.000.000 Kč; rovněž se vláda zmocňuje, aby fondu poskytovala potřebné zálohy.

§ 16.

Fond jest osvobozen ode všech daní a daňových přírůstků.

Veškerá právní jednání, která se týkají provádění úkolů fondu přímo státem nebo fondem, jakož i listiny o těchto právních jednáních jsou osvobozeny ode všech kolkův a poplatků.

Všecky k uskutečnění těchto právě uvedených právních jednání potřebné převody (dodávky) a výkony, jakož i převody (dodávky) strojených hnojiv zemědělcům jsou osvobozeny od daně z převodu statků a pracovních výkonů, zavedené zákonem ze dne 11. prosince 1919, č. 658 Sb. z. a n., po případě zákonem ze dne 29. ledna 1920, č. 70 Sb. z. a n.

§ 17.

Všeliké činy, kterými osoby, na něž se vztahují povinnosti v §§ 6, 11 a 12 uvedené, snaží se povinnosti těchto se zbaviti nebo se jim vyhnouti nebo jednají proti ustanovení posledního odstavce § 10 nebo proti předpisům prováděcích nařízení k tomuto zákonu, trestají se bez újmy případného stíhání soudního podle ustanovení § 2 zákona z 15. dubna 1920, č. 337 Sb. z. a n., jímž se vláda zmocňuje činiti opatření k úpravě

mimořádných poměrů způsobených válkou. Podle těchto předpisů se trestají i zaměstnanci, kteří jednají proti předpisům § 11.

§ 18.

Zákonem tímto se ruší nařízení vlády ze dne 24. února 1920, č. 150 Sb. z. a n., o opatření strojených hnojiv, pokud nejde o hnojiva nebo suroviny k výrobě jich potřebné, v příčině kterých došlo k dohodě na konci § 1 tohoto nařízení zmíněné nebo k převzetí hnojiv podle § 2 téhož nařízení.

V platnosti však zůstává zákon ze dne 17. prosince 1918, č. 82 Sb. z. a n., o prozatímní ochraně lesů.

Ustanovení nařízení ze dne 26. dubna 1918, č. 153 ř. z., o úpravě rozvrhu umělých hnojiv, nařízení ze dne 23. listopadu 1918, č. 48 Sb. z. a n., kterým se pozměňují ustanovení o hospodaření strojenými hnojivy, § 4 zákona ze dne 12. února 1920, č. 118 Sb. z. a n., o hospodaření na zabraném majetku pozemkovém, zákona ze dne 11. prosince 1919, č. 658 Sb. z. a n., o všeobecné dani z převodu statků a z pracovních výkonů, po případě zákona ze dne 29. ledna 1920, č. 70 Sb. z. a n., o změně právě uvedeného zákona pro Slovensko, § 5 nařízení ze dne 26. března 1920, č. 168 Sb. z. a n., o použití cukrovky ze sklizně 1920, § 30 nařízení ze dne 13. září 1919, č. 520 Sb. z. a n., jímž se upravuje obchod brambory, § 3 zákona ze dne 24. června 1920, č. 418 Sb. z. a n., o úřadu pro zahraniční obchod, po případě § 12 nařízení ze dne 13. července 1920, č. 442 Sb. z. a n., o úpravě zahraničního obchodu a provedení zákona ze dne 24. června 1920, č. 418 Sb. z. a n., o úřadu pro zahraniční obchod, nařízení vládní ze dne 11. března 1920, č. 213 Sb. z. a n., o úpravě hospodaření a obchodu dřevem, a nařízení ze dne 12. listopadu 1920, č. 624 Sb. z. a n., o úpravě obchodu semenem ječele červeného, vojtěšky a odpady všech ječelů a vojtěšek, se mění, pokud zákon tento obsahuje ustanovení odchýlná.

Provedením tohoto zákona, který nabývá účinnosti dnem vyhlášení, pověřují se ministři zemědělství, financí, obchodu a pro zahraniční obchod.

T. G. Masaryk v. r.

Černý v. r.

Dr. Brdlík v. r.

Dr. Gruber v. r.

v zastoupení nepřítomného ministra financí a nepřítomného ministra obchodu, zároveň správce úřadu pro zahraniční obchod.